DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU

Warszawa, dnia 20 września 1946 r.

Nr 17

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

DEKRET: Str.

Poz. 181 z dnia 8 sierpnia 1946 r. o wpisywaniu w księgach hipotecznych (gruntowych) prawa własności nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej 398

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW:

Poz. 182 z dnia 25 lipca 1946 r. o zaopatrzeniu emerytalnym i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" 399

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW:

Poz. 183 z dnia 27 czerwca 1946 r. w sprawie utworzenia Komisji Rewizyjnej Skarbu Państwa 414

OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU:

Poz. 184 z dnia 30 sierpnia 1946 r. L.D.II.11489/8/46 w sprawie spisu majątku ruchomego opuszczonych i poniemieckich instytucyj kredytowych 414

Poz. 185 z dnia 3 lipca 1946 r L.D.V/4-5/2/46 (Nr 431) w sprawie udzielania odroczeń i rat w spłacie należności w nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego oraz stosowania umorzeń w tym podatku 415

Poz. 186 z dnia 20 sierpnia 1946 r. L.D.V.1-2/78/46 (Nr 452) w sprawie kontroli uprawnień przemysłowych podatników 416

DZIAŁ NIEURZĘDOWY:

Z MINISTERSTWA SKARBU:

Komunikat w sprawie warunków wykonania zamówień i cennika wyrobów typowych produkowanych w warsztatach Mennicy Państwowej 417

Komunikat o zaginięciu pokwitowań kasowych 419

Komunikat o zagubieniu bloku pokwitowań kasowych 419

Komunikat o zaginięciu bloku pokwitowań kasowych 419

Komunikat o zaginięciu pieczęci urzędowej 419

OGŁOSZENIE 419

181

DEKRET

z dnia 8 sierpnia 1946 r.

o wspisywaniu w księgach hipotecznych (gruntowych) prawa własności nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Tytułem do wpisania na rzecz Skarbu Państwa w księdze hipotecznej (gruntowej) prawa własności nieruchomości ziemskich, wymienionych w art. 2 ust. (1) lit. b), c), d) i e) dekretu z dnia 6-go września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 3, poz. 13), jest zaświadczenie wojewódzkiego urzędu ziemskiego, stwierdzające, że nieruchomość ziemska jest przeznaczona na cele reformy rolnej według powołanych wyżej przepisów.

2. Jednocześnie z wpisaniem stosownie do ust. 1 prawa własności nieruchomości ziemskiej na rzecz Skarbu Państwa będą wykreślone z księgi hipotecznej (gruntowej) wszelkie ograniczenia własności oraz wszelkie obciążenia z wyjątkiem służebności gruntowych, których utrzymanie w mocy wojewódzki urząd ziemski uzna za niezbędne. Do wykreślenia hipoteki listowej nie jest w tym przypadku potrzebne przedstawienie sądowi listu hipotecznego.

3. Treść utrzymanych w mocy służebności może być przez wojewódzki urząd ziemski zmieniona stosownie do potrzeb nowoutworzonych gospodarstw.

4. Wpisy, przewidziane w ust. 1, 2 i 3, następują na wniosek właściwego wojewódzkiego urzędu ziemskiego.

5. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzenia czynności, zastrzeżone w artykule niniejszym dla wojewódzkich urzędów ziemskich, przekazać powiatowym urzędom ziemskim.

Art. 2. 1. Tytułem do wpisania w księdze hipotecznej (gruntowej) prawa własności nadanej działki na rzecz nabywcy jest dokument nadania wraz z odpisem wykonalnej decyzji właściwej władzy w przedmiocie klasyfikacji i szacunku działki łącznie z oszacowaniem przydzielonego nabywcy inwentarza.

2. Jednocześnie z wpisaniem na rzecz nabywcy prawa własności działki będą wpisane w księdze hipotecznej (gruntowej) ograniczenia własności, wynikające z art. 13 dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej, oraz jako ciężar realny należności z tytułu niezapłaconej ceny działki i inwentarza. Na obszarze mocy obowiązującej prawa o ustaleniu własności dóbr nieruchomych, przywilejach i hipotekach z 1818 r. należności z tytułu niezapłaconej ceny będą wpisane jako ciężar wieczysty w rozumieniu art. 44 tego prawa.

3. Wpisy w księdze hipotecznej (gruntowej), wymienione w ust. 1 i 2, następują na wniosek właściwego powiatowego urzędu ziemskiego.

Art. 3. Do wpisu prawa własności nadanej działki na rzecz nabywcy nie są potrzebne dokumenty pomiarowe, przewidziane w przepisach o księgach hipotecznych (gruntowych). Wystarcza opis granic działki, dokonany na podstawie szkicu podziału i poświadczony przez powiatowy urząd ziemski.

Art. 4. 1. Jeżeli księga hipoteczna (gruntowa) uległa zniszczeniu, przewidziane w art. 1 i 2 wnioski wraz z dokumentami, będącymi ich podstawą, winny być złożone w sądzie, właściwym do prowadzenia księgi. Złożenie takie ma skutek wpisu do księgi. Sąd z urzędu wyda nabywcy działki dokument, stwierdzający jego prawo własności.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się także w przypadku, gdy nieruchomość nie ma urządzonej księgi hipotecznej (gruntowej).

Art. 5. Dokumenty, wnioski i wpisy do ksiąg hipotecznych (gruntowych), oparte na przepisach niniejszego dekretu, są wolne od opłat sądowych i stemplowych.

Art. 6. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości określi sposób oznaczania nadanej działki w księdze hipotecznej (gruntowej) oraz sposób składania i przechowywania w sądzie wniosków oraz dokumentów (art. 4).

Art. 7. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Rolnictwa i Reform Rolnych, Sprawiedliwości i Skarbu, każdemu w zakresie jego właściwości.

Art. 8. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obo-

wiązującą dekret z dnia 24 sierpnia 1945 r. o wpisywaniu do ksiąg hipotecznych (gruntowych) prawa własności nieruchomości, przejętych na cele reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 204).

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Stanisław Mikołajczyk

w/z Minister Sprawiedliwości:

Leon Chajn

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 sierpnia 1945 r. Nr 39, poz. 233).

182

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 25 lipca 1946 r.

o *zaopatrzeniu emerytalnym i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".*

Na podstawie art. 25 i 26 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 89, poz. 705), w brzmieniu zmienionym art. 11 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 239) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Pracownicy przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", nazywanego w dalszym ciągu rozporządzenia niniejszego „P.K.P.", etatowi i kandydaci oraz pozostałe po nich wdowy i sieroty mają prawo do zaopatrzeń według zasad, określonych rozporządzeniem niniejszym.

2. W przepisach wspólnych dla obu kategorii pracowników nazywa się w dalszym ciągu rozporządzenia niniejszego pracowników etatowych i kandydatów — pracownikami.

3. Emerytem w rozumieniu rozporządzenia niniejszego jest były pracownik, który przez rozwiązanie stosunku służbowego lub w sposób, przewidziany w § 3 ust. 1 pkt 3 nabył prawo do zaopatrzenia emerytalnego.

§ 2. Zaopatrzenie emerytalne, wdowie, sieroce, odszkodowanie za nieszczęśliwe wypadki lub inne świadczenia, przewidziane rozporządzeniem niniejszym, przysługują tylko tym osobom, które w dniu powstania tytułu prawnego do tych należności są obywatelami polskimi.

§ 3. 1. Prezes Rady Ministrów na wniosek Ministra Komunikacji za zgodą Ministra Skarbu w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, a nie przewidzianych rozporządzeniem niniejszym — może:

1) uwzględnić przy wymiarze zaopatrzeń lata służby nie zaliczalne do wysługi emerytalnej według rozporządzenia niniejszego;

2) podwyższać wymiar zaopatrzenia, należnego na podstawie rozporządzenia niniejszego;

3) przyznawać zaopatrzenie pracownikom, którzy nie nabyli praw do zaopatrzenia na podstawie rozporządzenia niniejszego.

2. Przepisy ust. 1 mają zastosowanie również do wdów i sierot po pracownikach.

§ 4. 1. Do wysługi emerytalnej zalicza się bez opłaty następujące okresy:

1) służby na P.K.P. od dnia uzyskania charakteru pracownika etatowego lub kandydata;

2) służby czynnej w wojsku polskim;

3) służby odbytej w formacjach lub organizacjach wojskowych, uznanych przez Państwo jako polskie;

4) okres przebyty w niewoli, jeżeli dostanie się do niej nastąpiło bez własnej winy.

2. Pracownikom wymienionym w § 1 ust. 1, którzy ze służby cywilnej państwowej lub zawodowej

wojskowej lub też ze służby w państwowym przedsiębiorstwie przeszli bezpośrednio do służby na P. K. P., zalicza się do wysługi emerytalnej okresy zaliczalne do wysługi emerytalnej w służbie poprzedniej. Nie ogranicza to przepisów o przekazywaniu składek.

3. Okresy czynnej działalności, zmierzającej do odzyskania niepodległości Państwa Polskiego lub wyzwolenia spod okupacji nieprzyjacielskiej, oraz okresy odbywania kar, orzeczonych przez władze byłych państw okupacyjnych lub innych za taką działalność, tudzież okresy przebyte w obozach koncentracyjnych i w obozach pracy w związku z powyższą działalnością — zalicza się do wysługi emerytalnej na warunkach i w trybie ustanowionym w drodze rozporządzenia przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu i innymi właściwymi Ministrami.

4. Pracownikowi przysługuje w ciągu 2 lat od dnia mianowania go pracownikiem etatowym prawo żądania zaliczenia do wysługi emerytalnej za opłatą niepoliczalnych do wysługi emerytalnej w Państwie Polskim następujących okresów:

1) służby państwowej;

2) służby w samorządzie terytorialnym;

3) służby kolejowej zarówno na P. K. P., jak i na kolejach prywatnych, oddanych do użytku publicznego;

4) studiów na jednym z wydziałów uniwersytetu lub w równorzędnym zakładzie naukowym, lecz tylko w przypadkach całkowitego zakończenia studiów przepisanymi egzaminami, jednak w ilości nie większej niż 4 lata.

5. Należność za zaliczeniem okresów wymienionych w ust. 4 wynosi 8% uposażenia zasadniczego, pobieranego w miesiącu zgłoszenia odpowiedniego żądania, za cały okres podlegający zaliczeniu wraz z odsetkami składanymi.

Odsetki te oblicza się w stosunku miesięcznym według miesięcznej stopy 0,5% za okres podlegający zaliczeniu, w stosunku zaś rocznym według rocznej stopy 6% za resztę okresu wysługi emerytalnej, osiągniętej na podstawie tego zaliczenia w dniu formalnego dokonania zaliczenia. Jeżeli okres, podlegający zaliczeniu, leży między poszczególnymi okresami zaliczonymi już do wysługi emerytalnej, odsetki w stosunku rocznym oblicza się od pierwszego dnia następującego po ostatnim dniu okresu, podlegającego zaliczeniu. Przy obliczaniu procentów składanych w stosunku miesięcznym nie uwzględnia się ułamków miesiąca, przy obliczaniu zaś procentów składanych w stosunku rocznym nie uwzględnia się ułamków roku.

6. Okresy urlopu bezpłatnego na czas piastowania przez pracownika mandatu do izb ustawodawczych lub do prac w związkach zawodowych i organizacjach politycznych zalicza się do wysługi emerytalnej za opłatą. Należność za to zaliczenie wynosi 8% uposażenia zasadniczego, pobieranego w ostatnim miesiącu przed urlopem za cały okres podlegający zaliczeniu.

7. Pracownik, który w chwili rozwiązania stosunku służbowego nie spłacił całej należności za zaliczenie okresów wymienionych w ust. 4 i 6, tudzież wdowa i sieroty po takim pracowniku korzystają z zaliczenia okresów, odpowiadających uiszczonej części należności. Jeśli pracownik (wdowa i sieroty) nie nabył prawa do zaopatrzenia zwraca się wypłaconą sumę.

8. Pracownikowi, który przed spłaceniem całej należności zrzeknie się zaliczenia, zwraca się wpłaconą sumę.

9. Zrzeczenie się przez pracownika zaliczenia za opłatą pewnego okresu do wysługi emerytalnej przed wpłaceniem całej należności za to zaliczenie pociąga za sobą utratę prawa do ponownego żądania zaliczenia za opłatą tego samego okresu w całości lub w części.

10. W razie przyjęcia na służbę emeryta kolejowego lub państwowego, mającego prawo do pobierania zaopatrzenia emerytalnego i objęcia go na podstawie § 1 rozporządzeniem niniejszym, zalicza się bez opłaty do jego wysługi emerytalnej cały okres, który stanowił podstawę wymiaru zaopatrzenia (§ 20 pkt 5).

11. Dany okres czasu może być tylko raz zaliczony do wysługi emerytalnej. Jeżeli pracownikowi służyło na podstawie rozporządzenia niniejszego z dwu lub więcej tytułów prawo do zaliczenia jednego i tego samego okresu, zaliczenie następuje z tego tytułu, jaki wskaże uprawniony (pracownik, wdowa, sierota).

12. Do wysługi emerytalnej zalicza się tylko te okresy służby, pracy i studiów przed wstąpieniem na służbę w P. K. P., które zostały przez pracownika zgłoszone na piśmie właściwej władzy (§ 7) w ciągu 2 lat od dnia mianowania go pracownikiem etatowym. Nie zgłoszenie w powyżej oznaczonym terminie powoduje utratę prawa do zaliczenia tych okresów do wysługi emerytalnej.

13. Do wysługi emerytalnej nie zalicza się okresu powyżej 30 dni, za które pracownikowi nie przysługuje uposażenie, ani też okresów bezpłatnego urlopu z wyjątkiem okresów, przewidzianych w ust. 6.

14. Do wysługi emerytalnej zalicza się okresy, opłacane składkami ubezpieczeniowymi na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu społecznym, o ile właściwa instytucja ubezpieczeniowa

stwierdzi, że składki za te okresy zostały wpłacone i podlegają przekazaniu na rzecz P.K.P.

§ 5. Właściwa władza (§ 7) obowiązana jest wydać każdemu pracownikowi etatowemu zaświadczenie stwierdzające, jakie okresy zostały mu zaliczone do wysługi emerytalnej i od jakiej daty liczy się nieprzerwanie wysługa emerytalna.

§ 6. 1. Z funduszów państwowych można pobierać tylko jedno zaopatrzenie. Jeżeli uprawnionemu służy prawo do dwu lub więcej zaopatrzeń, wypłacanych z funduszów państwowych, ma on prawo wyboru.

2. Fundusze P.K.P., innych przedsiębiorstw, instytucyj i zakładów państwowych są funduszami państwowymi w rozumieniu przepisów ust. 1.

3. Prawo wyboru zaopatrzeń realizuje uprawniony w formie pisemnego oświadczenia.

4. Wyjątek stanowią odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki, przyznane na podstawie §§ 42, 43 i 44 rozporządzenia niniejszego, oraz zaopatrzenia, przyznane na podstawie innych przepisów, które przewidują możność równoczesnego pobierania innego zaopatrzenia z funduszów państwowych.

§ 7. Właściwość władz, powołanych do wydawania orzeczeń i zarządzeń, wynikających z rozporządzenia niniejszego, określają przepisy organizacyjne Ministerstwa Komunikacji i P.K.P.

§ 8. 1. Od decyzji głównej, wydanej w pierwszej instancji w sprawach unormowanych rozporządzeniem niniejszym, służy prawo odwołania tylko do jednej instancji bezpośrednio wyższej.

2. Odwołanie należy wnieść na piśmie w ciągu 14 dni po doręczeniu decyzji.

3. Odwołanie nie ma mocy odraczającej.

§. 9. Zaopatrzenia i odszkodowania, należne na podstawie rozporządzenia niniejszego, wypłaca się w terminach, ustanowionych do wypłaty uposażenia zasadniczego pracowników.

§ 10. 1. Roszczenia uprawnionych osób, wynikające z tutułu zaopatrzeń i odszkodowań za nieszczęśliwe wypadki, przedawniają się po upływie trzech lat od dnia wymagalności roszczenia.

2. Roszczenia uprawnionych osób o inne należności, określone na podstawie rozporządzenia niniejszego, przedawniają się po upływie 3 miesięcy od dnia wymagalności roszczenia.

3. Bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność, przedsięwziętą przez uprawnioną osobę u właściwej władzy w celu ustalenia lub dochodzenia roszczenia.

§ 11. Zmiany kwot uposażenia zasadniczego pracowników P. K. P. będą stosowane do zaopatrzeń i odszkodowań za nieszczęśliwe wypadki, wypłacanych na podstawie rozporządzenia niniejszego. Natomiast wszelkie zmiany co do zaszeregowania pracowników P. K. P. do grup uposażenia lub szczebli uposażenia nie dotyczą zaopatrzeń i odszkodowań, do których powstało prawo przed terminem wprowadzenia tych zmian.

§ 12. 1. Ze świadczeń, wypłacanych na podstawie rozporządzenia niniejszego, mogą być dokonywane potrącenia na podstawie:

1) przepisów ustaw;

2) sądowych tytułów wykonawczych;

3) zarządzeń władz administracyjnych lub władz P. K. P.

2. Na podstawie zarządzeń administracyjnych potrącenia mogą być dokonywane jedynie w celu zaspokojenia roszczeń Skarbu Państwa z tytułu należności i danin albo roszczeń P. K. P. z tytułu stosunku służbowego lub odpowiedzialności materialnej pracowników za szkody wynikłe z ich winy i w związku z ich czynnościami służbowymi.

3. Przy pociąganiu do odpowiedzialności materialnej emerytów za szkody dla P.K.P z udowodnionej im winy skutkiem ich czynności służbowych przed rozwiązaniem stosunku służbowego stosują się odpowiednio przepisy §§ 38 i 39 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 listopada 1945 r. o służbie na Polskich Kolejach Państwowych (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 299).

4. Roszczeniom Skarbu Państwa, tudzież roszczeniom P.K.P. służy, bez względu na czas ich powstawania, pierwszeństwo zaspokojenia przed innymi roszczeniami. Wyjątek stanowią roszczenia o alimenty, które winny być traktowane na równi z roszczeniami Skarbu Państwa i roszczeniami P. K. P.

5. Co do dopuszczalności i wysokości potrąceń należy stosować przepisy, dotyczące egzekucji sądowej i administracyjnej. Nie dotyczy to takich należności, które mogą być potrącane z uposażenia pracowników w całości niezależnie od potrąceń z innych tytułów. Należności takie potrąca się z zaopatrzeń i odpraw, niezależnie od potrąceń z innych tytułów w ratach miesięcznych, do wysokości $^{1}/_{5}$ zaopatrzenia albo $^{2}/_{5}$ odprawy.

6. Sumy należne tytułem pośmiertnego lub zwrotu kosztów pogrzebu (§ 51) oraz tytułem zwrotu kosztów przesiedlenia (§ 50) są wolne od jakichkolwiek potrąceń.

7. Odstępowanie pod jakimkolwiek tytułem prawa do zaopatrzeń lub innych świadczeń należnych na podstawie rozporządzenia niniejszego jest niedozwolone. Każda przeciwna temu umowa jest nieważna.

§ 13. 1. Osoby, które podstępnie uzyskały zaopatrzenie emerytalne, wdowie, sieroce, odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki lub wyższy ich wymiar od przypadającego na podstawie rozporządzenia niniejszego, podlegają odpowiedzialności sądowo-karnej i obowiązkowi wynagrodzenia szkody P. K. P.

2. Jeżeli sądownie zostanie stwierdzone, że zaopatrzenie (odszkodowanie) zostało uzyskane podstępnie albo też podstępnie uzyskano wyższy wymiar zaopatrzenia (odszkodowania), to prawo do zaopatrzenia (odszkodowania) gaśnie:

1) w razie podstępnego uzyskania zaopatrzenia (odszkodowania) — od dnia przyznania;

2) w razie podstępnego uzyskania wyższego wymiaru zaopatrzenia (odszkodowania) — od dnia wstrzymania wypłaty zaopatrzenia (odszkodowania) (ust.3), a gdyby wypłata zaopatrzenia nie została wstrzymana — to od pierwszego dnia następującego po uprawomocnieniu się wyroku sądowego.

3. W razie wdrożenia przeciw osobom, wymienionym w ust. 1, postępowania sądowego, Minister Komunikacji może natychmiast wstrzymać w całości lub w części wypłatę zaopatrzenia (odszkodowania) do czasu uprawomocnienia się orzeczenia sądowego.

4. W razie umorzenia postępowania sądowo-karnego lub uniewinnienia wznawia się wypłatę zaopatrzenia (odszkodowania) od dnia wstrzymania.

Rozdział 2.

Emerytury.

§ 14. 1. Prawo do zaopatrzenia emerytalnego nabywa pracownik przez rozwiązanie stosunku służbowego, jeżeli osiągnął co najmniej 15 lat wysługi emerytalnej.

2. Pracownik nie nabywa prawa do zaopatrzenia emerytalnego, jeżeli stosunek służbowy rozwiązano przez wydalenie albo dobrowolne wystąpienie ze służby.

3. Pracownik, mający 5 lat wysługi emerytalnej, nabywa prawo do zaopatrzenia emerytalnego przez rozwiązanie stosunku służbowego z powodu trwałej fizycznej lub umysłowej niezdolności do służby kolejowej lub do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku spowodowanej kalectwem albo chorobą, nabytą bez własnej winy po wstąpieniu do służby.

4. Pracownik, nie mający 5 lat wysługi emerytalnej, nabywa prawo do zaopatrzenia emerytalnego, jeżeli rozwiązanie stosunku służbowego nastąpiło z powodu trwałej fizycznej lub umysłowej niezdolności do służby kolejowej lub do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku wskutek nieszczęśliwego wypadku z powodu służby.

5. Pracownik nie nabywa prawa do zaopatrzenia emerytalnego, jeżeli nieszczęśliwy wypadek, który uczynił go niezdolnym do służby kolejowej lub do pełnienia służby na zajmowanym stanowisku, spowodował działaniem umyślnym, stwierdzonym w drodze sądowo-karnej.

6. Pracownikowi, zwolnionemu ze służby z powodów, wymienionych w ust. 3 dolicza się przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego 10 lat do okresu jego wysługi emerytalnej, jeżeli odpowiada niżej podanym trzem warunkom łącznie, a mianowicie:

1) w dniu rozwiązania stosunku służbowego osiągnął co najmniej 5 lat wysługi emerytalnej;

2) niezdolność do zarobkowania stwierdzona przez kolejową komisję lekarską przed rozwiązaniem stosunku służbowego wynosi co najmniej 95% i ma związek przyczynowy ze służbą;

3) w określonym procencie niezdolności do zarobkowania (pkt 2) nie mieści się niezdolność spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem, uprawniającym do odszkodowania z mocy § 42 rozporządzenia niniejszego.

7. Pracownikowi, mającemu co najmniej 15 lat wysługi emerytalnej, z którym rozwiązano stosunek służbowy z powodów, wymienionych w ust. 3, Minister Komunikacji może według swobodnego uznania doliczyć przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego pewną ilość lat, nie więcej jednak niż 10, do okresu wysługi emerytalnej, osiągniętej na podstawie rozporządzenia niniejszego, w przypadkach:

1) gdy niezdolność do zarobkowania stwierdzona przez kolejową komisję lekarską przed rozwiązaniem stosunku służbowego wynosi co najmniej 95% bez związku przyczynowego ze służbą, albo

2) gdy niezdolność do zarobkowania stwierdzona przed rozwiązaniem stosunku służbowego wynosi conajmniej 65% w związku przyczynowym ze służbą.

8. Przepisy ust. 3, 6, 7 i 10 stosuje się również do do pracownika, z którym po powrocie ze służby wojskowej rozwiązano stosunek służbowy z powodu trwałej fizycznej lub umysłowej niezdolności do

pełnienia obowiązków służbowych, nabytej bez własnej winy po wstąpieniu do służby wojskowej.

9. Pracownik, zwolniony ze służby na podstawie prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego, nabywa prawo do zaopatrzenia emerytalnego tylko wówczas, gdy posiada co najmniej 15 lat wysługi emerytalnej i ukończone 60 lat albo co najmniej 15 lat wysługi emerytalnej i co najmniej 65% trwałej fizycznej lub umysłowej niezdolności do pracy.

Przepis ten ma zastosowanie również do przypadków, przewidzianych w ust. 11.

10. Przy obliczaniu piętnastoletniej albo pięcioletniej wysługi emerytalnej nie uwzględnia się ułamków roku (§ 16 ust. 3).

11. Były pracownik, wydalony ze służby, nabywa prawo do zaopatrzenia emerytalnego (ust. 9) w razie:

1) darowania skutków skazania na dodatkową karę utraty praw publicznych (§ 17 ust. 2 i 3);
2) darowania skutków wydalenia (§ 17 ust. 2 i 3);
3) wydania orzeczenia dyscyplinarnego we wznowionym postępowaniu dyscyplinarnym, opiewającego na karę zwolnienia ze służby (ust. 9).

§ 15. Dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego przyjmuje się uposażenie zasadnicze, należne w ostatnim miesiącu przed rozwiązaniem stosunku służbowego.

§ 16. 1. Za okres 15 lat wysługi emerytalnej zaopatrzenie emerytalne wynosi 40% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru (§ 15). Za każdy następny rok wysługi emerytalnej zaopatrzenie wzrasta o 3% aż do 100% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru, co stanowi pełny wymiar zaopatrzenia emerytalnego przy 35 latach lub więcej wysługi emerytalnej.

2. W razie nabycia prawa do zaopatrzenia emerytalnego przed osiągnięciem 15 lat wysługi emerytalnej (§ 14 ust. 3 i 4) zaopatrzenie wynosi za okres wysługi emerytalnej do 10 lat włącznie 30% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru (§ 15); za każdy następny rok wysługi do 15 lat włącznie wzrasta o 2% tej sumy.

3. Ułamki roku, wynoszące 6 miesięcy lub więcej, liczy się przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego jako cały rok, poniżej zaś 6 miesięcy nie liczy się.

4. Każdy pełny rok służby pracowników, zajętych stale na parowozie, wagonie motorowym lub elektrowozie, oraz pracowników w służbie konduktorskiej zajętych stale przy obsłudze pociągów tudzież manewrowych, ustawiaczy i starszych ustawiaczy, zajętych stale przy przetokach, liczy się przy wymiarze zaopatrzenia jako 14 miesięcy. Ułamki roku liczy się pojedynczo.

5. Okres wojskowej służby polskiej od dnia rozpoczęcia do dnia zakończenia działań wojennych liczy się przy wymiarze zaopatrzenia podwójnie. Również podwójnie liczy się przy wymiarze zaopatrzenia okres służby cywilnej, państwowej lub w P. K. P. odbytej na terenie operacyjnym, podległym dowództwu armii od dnia rozpoczęcia do dnia zakończenia działań wojennych.

6. Okresy, zaliczone do wysługi emerytalnej na podstawie ust. 4 i 5, mają wpływ nie tylko na wymiar, ale też na nabycie prawa do zaopatrzenia.

7. Okresy, zaliczone do wysługi emerytalnej na podstawie §§ 4 ust. 4 pkt 1), 2), 4) i 52 ust. 3 mają wpływ tylko na wymiar zaopatrzenia, a nie na nabycie prawa do zaopatrzenia.

8. Jeżeli emeryt rości sobie prawo do zaopatrzenia emerytalnego w wyższym wymiarze aniżeli wypada z danych zawartych w jego aktach osobistych, powinien udowodnić swe roszczenia dokumentami. Wyższe zaopatrzenie otrzymuje emeryt od dnia pierwszego następującego miesiąca po udowodnieniu tego roszczenia.

§ 17. 1. Prawo do pobierania zaopatrzenia emerytalnego nabywa uprawniony od dnia następującego po rozwiązaniu stosunku służbowego.

2. W przypadkach, określonych w § 14 ust. 11, prawo pobierania zaopatrzenia emerytalnego lub odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu darowania skutków skazania albo wydalenia ze służby, albo też wydania orzeczenia dyscyplinarnego we wznowionym postępowaniu dyscyplinarnym.

3. W przypadkach, określonych w § 14 ust. 9, prawo pobierania zaopatrzenia emerytalnego powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym uprawniony ukończył 60 lat albo w którym stwierdzono co najmniej 65% trwałej fizycznej lub umysłowej niezdolności do pracy; prawo to jednak nie może powstać wcześniej od dnia zwolnienia ze służby.

§ 18. 1. Właściwa władza może poddawać oględzinom lekarskim emeryta, który nabył prawo do zaopatrzenia emerytalnego przez rozwiązanie stosunku służbowego z powodów wymienionych w § 14 ust. 3, 4, 6 i 7, a który nie ukończył jeszcze 65 lat. W razie stwierdzenia, że emeryt odzyskał zdolność do pełnienia obowiązków służbowych, właściwa władza może powołać go na służbę z uposażeniem zasadniczym, odpowiadającym co najmniej ostatnio pobieranemu przez emeryta uposażeniu zasadniczemu w służbie czynnej. W razie ponownego rozwiązania stosunku służbowego pracownik nie może

otrzymać zaopatrzenia emerytalnego niższego od zaopatrzenia, które pobierałby, gdyby nie powołano go na służbę.

2. Emeryt, który nabył prawo do zaopatrzenia emerytalnego przez rozwiązanie stosunku służbowego z innych powodów niż wymienione w ust. 1, a który nie ukończył jeszcze 65 lat, może być w każdej chwili powołany na służbę z uposażeniem zasadniczym, odpowiadającym co najmniej ostatnio pobieranemu przez emeryta uposażeniu zasadniczemu w służbie czynnej. W razie ponownego rozwiązania stosunku służbowego pracownik nie może otrzymać zaopatrzenia emerytalnego niższego od zaopatrzenia, które pobierałby, gdyby nie powołano go na służbę.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do przypadków, w których pracownik ma prawo domagać się zwolnienia ze służby.

4. Emeryt, który nabył prawo do zaopatrzenia emerytalnego na podstawie § 14 ust. 9, albo pracownik, który został zwolniony ze służby na podstawie prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego, może być przez władzę właściwą lub na własne żądanie poddawany badaniu lekarskiemu w celu stwierdzenia stopnia niezdolności do pracy tylko raz na rok.

5. Do emerytów, powołanych do służby wojskowej wskutek mobilizacji ze względów na bezpieczeństwo Państwa, albo powołanych do wojskowej służby komunikacji w obronie Państwa, stosuje się odpowiednio przepisy o uposażeniu pracowników w służbie czynnej.

6. Emeryt, któremu na podstawie § 14 ust. 6 i 7 doliczono przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego pewną ilość lat do wysługi emerytalnej z powodu niezdolności do zarobkowania, może być poddany każdego czasu oględzinom lekarskim. W razie stwierdzenia procentowego zmniejszenia się tej niezdolności poniżej procentu, który brany był za podstawę przy doliczeniu pewnej ilości lat albo też braku w tej niezdolności związku przyczynowego ze służbą (§ 14 ust. 6 i 7), zmniejsza się zaopatrzenie przez obniżenie wysługi emerytalnej o ilość lat, doliczoną z tytułu tej niezdolności.

7. Dla oceny zdolności do pełnienia obowiązków służbowych oraz zdolności do zarobkowania, miarodajne jest we wszystkich przypadkach przewidziane w rozporządzeniu niniejszym orzeczenie kolejowej komisji lekarskiej.

§ 19. 1. Wypłatę zaopatrzenia emerytalnego wstrzymuje się:

1) na okres przebywania ponad 6 miesięcy poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem, jeżeli Minister Skarbu udzieli zezwolenia na pobieranie tego zaopatrzenia;

2) na okres przebywania w zakładzie dla umysłowo chorych, jeżeli połączone z tym koszty ponosi P.K.P. (§§ 36, 37 i 48);

3) na okres pobierania uposażenia (wynagrodzenia) z funduszów państwowych lub z funduszów samorządu terytorialnego, gospodarczego albo z funduszów instytucyj powszechnego ubezpieczenia społecznego; w każdym z tych przypadków wstrzymuje się wypłatę tylko takiej części zaopatrzenia emerytalnego, która łącznie z pozostałą częścią tego zaopatrzenia i z pobieranym uposażeniem przewyższałaby 150% sumy przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru danego zaopatrzenia emerytalnego;

4) na okres pobierania jakiegokolwiek zaopatrzenia emerytalnego na podstawie powszechnego ubezpieczenia społecznego;

5) w razie, jeżeli uprawniony nie zrealizuje prawa wyboru zaopatrzenia (§ 6 ust. 3);

6) w razie, jeżeli uprawniony dokona wyboru innego zaopatrzenia wypłacanego z funduszów państwowych (§ 6 ust. 1);

7) w przypadkach, przewidzianych w §§ 13 ust. 3 i 60 ust. 3

2. Wypłatę zaopatrzenia emerytalnego wstrzymuje się również w razie nieprawomocnego wyroku sądowego, orzekającego karę dodatkową utraty praw publicznych. W razie uchylenia wyroku w części dotyczącej kary dodatkowej utraty praw publicznych wznawia się wypłatę zaopatrzenia od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu wydania nieprawomocnego wyroku sądowego, z powodu którego wstrzymano wypłatę zaopatrzenia.

3. Po ustaniu przyczyny, z powodu której wstrzymano wypłatę zaopatrzenia emerytalnego, wznawia się wypłatę zaopatrzenia od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zgłoszono uzasadnione żądanie wypłaty tego zaopatrzenia.

4. Gdy emeryt nie podda się oględzinom lekarskim w terminie, określonym w wezwaniu, wstrzymuje się wypłatę zaopatrzenia emerytalnego. Wznowienie wypłaty zaopatrzenia emerytalnego następuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano oględzin lekarskich. Wyjątek stanowią przypadki, w których emeryt udowodnił, że uchylenie się od oględzin lekarskich nastąpiło z powodu przeszkód nie do przezwyciężenia; wówczas wypłatę zaopatrzenia emerytalnego wznawia się od dnia wstrzymania.

§ 20. Prawo do zaopatrzenia emerytalnego gaśnie:

1) w razie śmierci emeryta;

2) jeżeli emeryt utraci obywatelstwo polskie;

3) jeżeli emeryt zostanie wyrokiem sądowym prawomocnie skazany na karę dodatkową utraty praw publicznych;

4) jeżeli emeryt powołany na służbę (§ 18) nie uczyni zadość wezwaniu w terminie trzydziestodniowym, licząc od dnia otrzymania wezwania;

5) w razie przyjęcia emeryta na służbę kolejową i objęcia go na podstawie § 1 rozporządzeniem niniejszym (§ 4 ust. 10) lub w razie przyjęcia go na inną służbę państwową, dającą prawo do zaopatrzenia emerytalnego.

§ 21. 1. W razie rozwiązania stosunku służbowego i nie nabycia praw do zaopatrzenia emerytalnego z wyjątkiem przypadków określonych w § 14 ust. 9, pracownik otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości: za każdy pełny rok wysługi emerytalnej kwotę w wysokości sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego. Wysokość odprawy nie może przekraczać sześciokrotnej sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (§ 15).

2. Pracownik nie ma prawa do odprawy w razie rozwiązania stosunku służbowego z powodu:

1) wydalenia z wyjątkiem przypadków, określonych w § 14 ust. 11;

2) dobrowolnego wystąpienia ze służby.

3. Pracownik traci prawo do odprawy, jeżeli w ciągu 6 miesięcy od daty doręczenia mu zawiadomienia o przekazaniu do wypłaty, nie podejmie przyznanej mu odprawy.

§ 22. 1. Prawo do zaopatrzenia wdowiego służy:

1) wdowie po emerycie, który w dniu śmierci miał prawo do zaopatrzenia emerytalnego;

2) wdowie po pracowniku, który w dniu śmierci osiągnął co najmniej 5 lat wysługi emerytalnej;

3) wdowie po pracowniku bez względu na okres jego wysługi emerytalnej, jeżeli przyczyną śmierci był nieszczęśliwy wypadek, dający prawo do zaopatrzenia emerytalnego (§ 14 ust. 4);

4) wdowie po byłym pracowniku albo po byłym emerycie w przypadkach określonych w §§ 14 ust. 11 i 40 ust. 1;

5) wdowie po byłym pracowniku w przypadkach, określonych w § 14 ust. 9.

2. Wdowa nie ma prawa do zaopatrzenia wdowiego, jeżeli małżeństwo zostało zawarte przez emeryta, chyba że emeryt po zawarciu małżeństwa wstąpił na służbę P.K.P. i został objęty na podstawie § 1 rozporządzeniem niniejszym. Wyjątek stanowią wdowy, które żyły we wspólności małżeńskiej co najmniej 3 lata przed śmiercią męża, albo wdowy, posiadające dzieci, które mają lub mogłyby mieć prawo do zaopatrzenia sierocego na podstawie rozporządzenia niniejszego (§ 28).

§ 23. 1. Zaopatrzenie wdowie wynosi 50% zaopatrzenia emerytalnego, które mąż pobierał ostatnio przed śmiercią lub do którego na podstawie rozporządzenia niniejszego miałby prawo w chwili śmierci.

2. Przepisy § 16 ust. 8 mają odpowiednie zastosowanie do wymiaru zaopatrzeń wdowich.

§ 24. 1. Prawo do pobierania zaopatrzenia wdowiego służy od dnia następującego po dniu wstrzymania wypłaty uposażenia lub zaopatrzenia emerytalnego męża.

2. W przypadkach, określonych w § 22 ust. 1 pkt 4, prawo do pobierania zaopatrzenia wdowiego służy od pierwszego dnia miesiąca, następującego po po dniu darowania skutków skazania, lub dyscyplinarnego ukarania męża, albo wydania orzeczenia dyscyplinarnego we wznowionym postępowaniu dyscyplinarnym, albo też wydania przez Ministra Komunikacji orzeczenia na podstawie § 60 ust. 4 rozporządzenia niniejszego.

3. W przypadkach wstrzymania przez Ministra Komunikacji wypłaty zaopatrzenia emerytalnego (§ 60 ust. 3) prawo do pobierania zaopatrzenia wdowiego służy od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu śmierci męża.

4. W przypadkach, określonych w § 22 ust. 1 pkt 5, prawo do pobierania zaopatrzenia wdowiego służy od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu śmierci męża.

§ 25. 1. Wypłatę zaopatrzenia wdowiego wstrzymuje się:

1) na okres przebywania ponad 6 miesięcy poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem, jeżeli Minister Skarbu udzieli zezwolenia na pobieranie tego zaopatrzenia;

2) na okres pobierania jakiegokolwiek uposażenia (wynagrodzenia) z funduszów państwowych, lub z funduszów samorządu terytorialnego, gospodarczego, albo też z funduszów instytucyj powszechnego ubezpieczenia społecznego; w każdym z tych przypadków wstrzymuje się wypłatę tylko takiej części zaopatrzenia wdowiego, która łącznie z pozostałą częścią tego zaopatrzenia i z pobieranym upo-

sażeniem (wynagrodzeniem) przewyższałaby 75% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego;

3) na okres pobierania jakiegokolwiek zaopatrzenia emerytalnego na podstawie powszechnego ubezpieczenia społecznego;

4) w razie, jeżeli uprawniona osoba nie zrealizuje prawa wyboru zaopatrzenia (§ 6 ust. 3);

5) w razie, jeżeli uprawniona osoba dokona wyboru innego zaopatrzenia, wypłacanego z funduszów państwowych (§ 6 ust. 1);

6) w przypadkach, przewidzianych w §§ 13 ust. 3 i 60 ust. 3.

2. Wypłatę zaopatrzenia wdowiego wstrzymuje się również w razie nieprawomocnego wyroku sądowego, orzekającego karę dodatkową utraty praw publicznych. W razie uchylenia wyroku w części dotyczącej kary dodatkowej utraty praw publicznych wznawia się wypłatę zaopatrzenia od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu wydania nieprawomocnego wyroku sądowego, spowodu którego wstrzymano wypłatę zaopatrzenia.

3. Po ustaniu przyczyny, z powodu której wstrzymano wypłatę zaopatrzenia wdowiego, wznawia się wypłatę tego zaopatrzenia od pierwszego dnia miesiąca następującego po zgłoszeniu żądania wypłaty.

§ 26. Prawo do zaopatrzenia wdowiego gaśnie:

1) w razie śmierci wdowy;

2) jeżeli wdowa utraci obywatelstwo polskie;

3) jeżeli wdowa zostanie wyrokiem sądowym prawomocnie skazana na karę dodatkową utraty praw publicznych;

4) jeżeli wdowa zawrze związek małżeński (§ 27 ust. 2).

§ 27. 1. Wdowa po pracowniku, która nie nabyła prawa do zaopatrzenia wdowiego, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości sześciokrotnej sumy przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (§ 15).

2. W razie zawarcia związku małżeńskiego wdowa otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości dwudziestoczterokrotnej sumy ostatnio pobieranego miesięcznie zaopatrzenia wdowiego (§ 26 pkt 4).

§ 28. 1. Prawo do zaopatrzeń sierocych służy dzieciom (z małżeństwa i pozamałżeńskim):

1) emeryta, który w dniu śmierci miał prawo do zaopatrzenia emerytalnego;

2) pracownika, który w dniu śmierci miał co najmniej 5 lat wysługi emerytalnej;

3) pracownika, bez względu na okres wysługi emerytalnej, jeżeli przyczyną śmierci jego był nieszczęśliwy wypadek uprawniający do pobierania zaopatrzenia emerytalnego (§ 14 ust. 4);

4) byłego pracownika albo byłego emeryta w przypadkach, określonych w §§ 14 ust. 11 i 40 ust. 1;

5) byłego pracownika w przypadkach, określonych w § 14 ust. 9.

2. Prawo do zaopatrzeń sierocych służy dzieciom po matce pracownicy-emerytki w przypadkach, wymienionych w ust. 1, jeżeli:

1) ojciec jest niezdolny do pracy i nie może zapewnić dzieciom utrzymania;

2) ojciec nie żyje,dzieci zaś nie mają po nim prawa do zaopatrzeń sierocych.

§ 29. 1. Zaopatrzenie sieroce na każdą sierotę wynosi:

1) w razie śmierci ojca, jeżeli matka ma prawo do pobierania zaopatrzenia wdowiego. 25% sumy zaopatrzenia wdowiego, z tym ograniczeniem, że suma zaopatrzeń, przyznanych wszystkim sierotom nie może przewyższać 100% sumy zaopatrzenia wdowiego;

2) w razie śmierci ojca, jeżeli matka nie żyje lub też nie ma prawa do zaopatrzenia wdowiego (§§ 22 i 26), albo też na podstawie § 25 nie pobiera zaopatrzenia wdowiego, 25% sumy zaopatrzenia emerytalnego, które pobierał ojciec, albo też do którego na podstawie rozporządzenia niniejszego miałby prawo w chwili śmierci; łączna suma zaopatrzeń sierocych, wymierzonych na podstawie punktu niniejszego, nie może przewyższać 100% sumy zaopatrzenia emerytalnego ojca;

3) w razie śmierci matki (pracownicy-emerytki) (§ 28 ust. 2) 25% sumy zaopatrzenia emerytalnego, które zmarła pobierała, albo też do którego na podstawie rozporządzenia niniejszego miałaby prawo w chwili śmierci; łączna suma zaopatrzeń sierocych, wymierzonych na podstawie niniejszego punktu nie może przewyższać 100% sumy zaopatrzenia emerytalnego matki.

2. Jeżeli pozostało więcej niż czworo sierot mających prawo do zaopatrzeń sierocych i wskutek tego suma normalnych zaopatrzeń sierocych przewyższałaby 100% sumy zaopatrzenia (ust. 1 pkt 1, 2 i 3), zmniejsza się odpowiednio i równomiernie poszczególne zaopatrzenia sieroce.

3. Zaopatrzenia sieroce zmniejszone na podstawie ust. 2 podwyższa się odpowiednio i równomiernie

aż do normalnej wysokości w miarę jak poszczególne sieroty tracą prawo do pobierania zaopatrzeń.

4. Przepisy § 16 ust. 8 mają odpowiednio zastosowanie do wymiaru zaopatrzeń sierocych.

§ 30. 1. Prawo do pobierania zaopatrzeń sierocych służy od dnia następującego po dniu wstrzymania wypłaty uposażenia ojca (matki) lub zaopatrzenia emerytalnego ojca (matki).

2. Sierotom, urodzonym w ciągu 300 dni po śmierci ojca, prawo do pobierania zaopatrzenia sierocego służy od dnia następującego po dniu urodzenia.

3. W przypadkach, określonych w § 28 ust. 1 pkt 4, prawo do pobierania zaopatrzenia sierocego służy od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu darowania skutków skazania lub dyscyplinarnego ukarania ojca, albo wydania orzeczenia dyscyplinarnego we wznowionym postępowaniu dyscyplinarnym, albo też wydania przez Ministra Komunikacji decyzji na podstawie § 60 ust. 4 rozporządzenia niniejszego.

4. W przypadkach wstrzymania przez Ministra Komunikacji wypłaty zaopatrzenia emerytalnego (§ 60 ust. 3) prawo do pobierania zaopatrzenia sierocego służy od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu śmierci ojca.

5. W przypadkach, określonych w § 28 ust. 1 pkt 5, prawo do pobierania zaopatrzenia sierocego służy od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu śmierci ojca.

§ 31. 1. Wypłatę zaopatrzenia sierocego wstrzymuje się:

1) na okres przebywania ponad 6 miesięcy poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem, jeżeli Minister Skarbu udzieli zezwolenia na pobieranie tego zaopatrzenia;

2) na okres pobierania jakiegokolwiek uposażenia (wynagrodzenia) z funduszów państwowych lub z funduszów samorządu terytorialnego, gospodarczego, albo też z funduszów instytucji powszechnego ubezpieczenia społecznego;

3) na okres pobierania jakiegokolwiek zaopatrzenia emerytalnego na podstawie powszechnego ubezpieczenia społecznego;

4) w razie, jeżeli uprawniona osoba nie zrealizuje prawa wyboru zaopatrzenia (§ 6 ust. 3);

5) w razie, jeżeli uprawniona osoba dokona wyboru innego zaopatrzenia wypłacanego z funduszów państwowych (§ 6 ust. 1);

6) w przypadkach przewidzianych w §§ 13 ust. 3 i 60 ust. 3.

2. Wypłatę zaopatrzenia sierocego wstrzymuje się również w razie nieprawomocnego wyroku sądowego, orzekającego karę dodatkową utraty praw publicznych. W razie uchylenia wyroku w części dotyczącej kary dodatkowej utraty praw publicznych wznawia się wypłatę zaopatrzenia od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu wydania nieprawomocnego wyroku sądowego, z powodu którego wstrzymano wypłatę zaopatrzenia.

3. Po ustaniu przyczyny, z powodu której wstrzymano wypłatę zaopatrzenia sierocego, wznawia się wypłatę tego zaopatrzenia od pierwszego dnia miesiąca następującego po zgłoszeniu żądania wypłaty.

§ 32. Prawo do zaopatrzenia sierocego gaśnie:

1) w razie śmierci sieroty;

2) jeżeli sierota utraci obywatelstwo polskie;

3) z dniem ukończenia przez sierotę 18 lat z wyjątkiem przypadków wymienionych w § 33;

4) jeżeli sierota zawrze związek małżeński;

5) jeżeli sierota zostanie wyrokiem sądowym prawomocnie skazana na karę dodatkową utraty praw publicznych.

§ 33. 1. Sierocie, która po ukończeniu 18 lat życia odbywa nauki w zakładach naukowych, albo też odbywa bezpłatną praktykę wymaganą do nabycia kwalifikacyj, koniecznych do wykonywania danego zawodu, przyznaje się zaopatrzenie sieroce najdłużej do ukończenia 24 lat.

2. Minister Komunikacji może przyznać zaopatrzenie sierocie, która ukończyła 18 lat jeżeli z powodu choroby albo ułomności fizycznych lub umysłowych jest niezdolna do zarobkowania (§ 18 ust. 7), albo też gdy ukończyła 24 lata i odbywa naukę w zakładach naukowych, uznanych przez Państwo.

3. Zaopatrzenie sieroce przyznaje się na podstawie ust. 1 i 2 na każdy rok kalendarzowy osobno i tylko w przypadkach, gdy sierota nie ma własnych źródeł utrzymania.

§ 34. 1. Dzieci pracownika, nie mające prawa do zaopatrzeń sierocych otrzymują łącznie jednorazową odprawę w wysokości sześciokrotnej sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (§ 15), jeżeli w dniu śmierci ojca nie ukończyły 18 lat i były do jego śmierci na jego utrzymaniu, oraz jeżeli wdowa nie żyje albo też nie ma prawa do odprawy z mocy § 27 ust. 1.

2. Uprawnienie z ust. 1 po matce (pracownicy), służy dzieciom nie mającym po niej ani też po ojcu prawa do zaopatrzeń sierocych, jeżeli ojciec jest niezdolny do pracy i nie może zapewnić im utrzymania lub jeżeli nie żyje, oraz jeżeli w dniu śmierci matki (pracownicy) nie ukończyły 18 lat i były do jej śmierci na jej utrzymaniu.

§ 35. 1. Żonie i dzieciom pracownika, który zaginął na terenie działań wojennych lub na terenie

zajętym przez nieprzyjaciela, o ile nie odnajdzie się najpóźniej w ciągu roku od dnia zakończenia działań wojennych — służy na zasadach i warunkach rozporządzenia niniejszego prawo do tymczasowego zaopatrzenia w wysokości zaopatrzenia wdowiego i sierocego, jeśli nie przysługuje im z powyższego tytułu prawo do uposażenia kolejowego lub prawo do uposażenia wojskowego.

2. Żonie i dzieciom emeryta, który zaginął na terenie działań wojennych lub na terenie zajętym przez nieprzyjaciela, służy na zasadach i warunkach rozporządzenia niniejszego prawo do tymczasowego zaopatrzenia w wysokości zaopatrzenia wdowiego i sierocego od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym emeryt zaginął.

3. Żonie oraz dzieciom pracownika lub emeryta, który zaginął w innych okolicznościach, Minister Komunikacji może przyznać tymczasowe zaopatrzenie w wysokości zaopatrzenia wdowiego i sierocego, wypłacane na zasadach i warunkach rozporządzenia niniejszego.

4. Wypłatę tymczasowego zaopatrzenia (ust. 1, 2 i 3) wstrzymuje się, jeżeli osoba uprawniona po upływie okresu wymaganego ustawowo do sądowego uznania zaginionego za zmarłego nie przedstawi dowodów, że wszczęła kroki we właściwym sądzie w celu uzyskania odpowiedniego orzeczenia.

5. Prawo do tymczasowego zaopatrzenia, przyznanego na podstawie ust. 1, 2 i 3 wygasa w razie:

1) powrotu pracownika lub emeryta z dniem ostatnim miesiąca, w którym pracownik lub emeryt powrócił;

2) przyznania zaopatrzenia wdowiego lub sierocego na podstawie §§ 22, 28 i 33 z dniem poprzedzającym dzień, od którego powstaje prawo do zaopatrzenia wdowiego lub sierocego.

6. Sumy, wypłacone tytułem tymczasowego zaopatrzenia wdowiego i sierocego, potrąca się w razie:

1) powrotu pracownika — z jego uposażenia, ale tylko w przypadku, gdy mu za czas zaginięcia przysługuje uposażenie;

2) powrotu emeryta — z jego zaopatrzenia emerytalnego.

§ 36. Żonie emeryta, umieszczonego w zakładzie dla umysłowo chorych (§ 19 ust. 1 pkt 2), służy na zasadach i warunkach rozporządzenia niniejszego na okres wstrzymania wypłaty zaopatrzenia emerytalnego i odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki prawo do zaopatrzenia w wysokości zaopatrzenia wdowiego i 50% odszkodowania, wstrzymanego emerytowi, nie więcej jednak jak odszkodowanie należne wdowie na podstawie § 43.

§ 37. Dzieciom emeryta, umieszczonego w zakładzie dla umysłowo chorych (§§ 19 ust. 1 pkt 2 i 48), służy na zasadach i warunkach rozporządzenia niniejszego na okres wstrzymania wypłaty zaopatrzenia emerytalnego i odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki prawo do zaopatrzenia sierocego i 25% odszkodowania, nie więcej jednak jak odszkodowanie należne sierocie na podstawie § 44.

§ 38. 1. Minister Komunikacji może przyznać na zasadach i warunkach rozporządzenia niniejszego zaopatrzenie w wysokości zaopatrzenia wdowiego lub sierocego:

1) żonie oraz dzieciom pracownika, tudzież wdowie i sierotom po pracowniku, który w chwili rozwiązania stosunku służbowego nie nabył prawa do zaopatrzenia emerytalnego z powodów wydalenia ze służby;

2) żonie oraz dzieciom b. emeryta, tudzież wdowie i sierotom po b. emerycie, który na podstawie § 20 pkt 3 utracił prawo do zaopatrzenia emerytalnego.

2. Prawo do tego zaopatrzenia gaśnie w razie przyznania zaopatrzenia emerytalnego oraz w razie przyjęcia byłego pracownika lub przyjęcia albo powołania emeryta na służbę P.K.P. i objęcia go przepisami § 1, albo też na inną służbę państwową, dającą prawo do zaopatrzenia emerytalnego.

§ 39. 1. Emeryt, pobierający zaopatrzenie emerytalne ma prawo do dodatku rodzinnego w wysokości 100 zł miesięcznie na każdego członka rodziny.

2. Za członka rodziny uważa się pozostającą na utrzymaniu emeryta żonę lub męża niezdolnego do zarobkowania i całkowicie utrzymywanego przez żonę-emerytkę oraz dzieci w wieku do 14 lat, a jeżeli uczęszczają do szkół, uznanych przez Państwo, albo odbywają bezpłatną praktykę, wymaganą do nabycia kwalifikacji, koniecznych do wykonywania danego zawodu — do ukończenia 24 lat.

3. Minister Komunikacji może przyznać emerytowi dodatek na dziecko, które ukończyło 14 lat, jeżeli z powodu choroby albo ułomności fizycznych lub umysłowych jest niezdolne do zarobkowania, albo też gdy ukończyło 24 lata i odbywa nauki w zakładach naukowych uznanych przez Państwo.

4. W przypadkach, przewidzianych w ust. 2 i 3, gdy dziecko ukończyło 14 lat, dodatek rodzinny przyznaje się na każdy rok kalendarzowy osobno.

§ 40 1. Osoby, które na podstawie §§ 20 pkt 3, 26 pkt 3, 32 pkt 5, 47 pkt 3 utraciły prawo do zaopatrzenia emerytalnego, wdowiego, sierocego lub odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki, odzyskują to prawo w razie darowania skutków skazania sądowego.

2. W przypadkach, określonych w ust. 1, prawo pobierania zaopatrzenia emerytalnego, wdowiego, sierocego lub odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu darowania skutków skazania.

§ 41. Jeżeli prawo do zaopatrzenia emerytalnego, wdowiego, sierocego lub odszkodowania za nieszczęliwe wypadki powstanie przed pierwszym dniem miesiąca kalendarzowego, to należne zaopatrzenie albo odszkodowanie do pierwszego dnia najbliższego miesiąca oblicza się w wysokości dziennej po $^{1}/_{30}$ części należnego miesięcznego zaopatrzenia lub odszkodowania.

Rozdział 3.

Odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki.

§ 42. 1. Pracownik, który po mianowaniu go pracownikiem etatowym lub przyjęciu do służby przygotowawczej w charakterze kandydata, uległ nieszczęśliwemu wypadkowi z powodu służby i utracił wskutek tego wypadku zdolność do zarobkowania, ma prawo do odszkodowania niezależnie od zaopatrzenia emerytalnego, należnego na podstawie rozporządzenia niniejszego, jeżeli wypadek ten zgłoszony został właściwej władzy (§ 7) w ciągu 7 dni, licząc od dnia jego zdarzenia się.

2. Za nieszczęśliwy wypadek, uprawniający do tego odszkodowania, uważa się każde nagłe zdarzenie, wywołane przyczyną zewnętrzną, które spowodowało pośrednio lub bezpośrednio śmierć, obrażenie ciała lub chorobę pracownika.

3. Dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania przyjmuje się sumę, przyjętą dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (§ 15).

4. Odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek wynosi w razie utraty 100% zdolności do zarobkowania — 100% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania; w razie utraty części zdolności do zarobkowania — część sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania, odpowiadającej procentowi utraty tej zdolności. Odszkodowanie to wypłaca się od dnia następującego po dniu wstrzymania wypłaty uposażenia, albo też, jeżeli niezdolność do zarobkowania, spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem powstała po tym terminie, od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu jej stwierdzenia.

5. Pracownik nie ma prawa do odszkodowania, jeżeli wypadek spowodował działaniem umyślnym, stwierdzonym w drodze sądowo-karnej.

6. Właściwa władza może poddawać oględzinom lekarskim osoby, którym wypłaca się na podstawie niniejszego paragrafu odszkodowanie, a to dla stwierdzenia stopnia niezdolności do zarobkowania, spowodowanej danym wypadkiem. W ciągu trzech lat, licząc od dnia rozpoczęcia wypłaty odszkodowania (ust. 4), władza może sama lub na żądanie poszkodowanego poddawać oględzinom lekarskim wymienione osoby w każdym czasie, po upływie zaś tego okresu tylko raz na rok (§ 18 ust. 7).

7. W razie stwierdzenia zmian stopnia niezdolności do zarobkowania, spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem, podwyższa się lub obniża odpowiednio odszkodowanie, albo też odbiera się prawo do odszkodowania w razie stwierdzenia odzyskania pełnej zdolności do zarobkowania, a to od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu stwierdzenia tej zmiany.

8. Jeżeli pobierający odszkodowanie uchyla się od oględzin lekarskich, wstrzymuje się wypłatę odszkodowania do chwili poddania się tym oględzinom. W razie stwierdzenia dalszej niezdolności do zarobkowania wznawia się wypłatę odszkodowania i wypłaca się je za cały okres przerwy w wysokości, ustalonej na podstawie wyniku ostatnich oględzin lekarskich (§ 18 ust. 7).

§ 43. 1. Wdowa po pracowniku lub emerycie, który zmarł skutkiem nieszczęśliwego wypadku, uprawniającego do odszkodowania na podstawie § 42, ma, niezależnie od zaopatrzenia wdowiego, należnego na podstawie rozporządzenia niniejszego, prawo do odszkodowania w miesięcznej wysokości 30% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania (§ 42 ust. 3). Odszkodowanie to wypłaca się od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu śmierci męża.

2. Nie ma prawa do odszkodowania wdowa, jeżeli małżeństwo zostało zawarte po wypadku, który spowodował śmierć męża.

3. Wzamian za pobierane odszkodowanie otrzymuje wdowa na swoje żądanie jednorazową odprawę w wysokości dwudziestoczterokrotnej sumy ostatnio pobieranego miesięcznego odszkodowania.

4. W razie wypłacenia odprawy na podstawie ust. 3 wdowa traci wszelkie prawa z tytułu odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki.

5. W razie zawarcia związku małżeńskiego wdowa traci prawo do odszkodowania, otrzymuje natomiast jednorazową odprawę w wysokości dwudziestoczterokrotnej sumy ostatnio pobieranego miesięcznego odszkodowania.

§ 44. 1. Sieroty po pracowniku lub emerycie, który zmarł skutkiem nieszczęśliwego wypadku, uprawniającego do odszkodowania na podstawie § 42, mają, niezależnie od zaopatrzeń sierocych, należnych na podstawie rozporządzenia niniejszego, prawo do odszkodowania w miesięcznej wysokości po 10% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania (§ 42 ust. 3). Łączna suma tych odszkodowań nie może przewyższać 70% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru od-

szkodowania. Jeżeli suma tych odszkodowań przewyższa 70% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania, zmniejsza się odpowiednio i równomiernie poszczególne odszkodowania sieroce. W miarę utraty przez poszczególne sieroty prawa do pobierania odszkodowania podwyższa się odpowiednio i równomiernie odszkodowania pozostałych sierot aż do normalnej wysokości. Odszkodowania te wypłaca się od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu śmierci ojca do ukończenia 18 lat przez sierotę, a po ukończeniu 18 lat na zasadach i warunkach, przewidzianych w § 33 rozporządzenia niniejszego.

2. Sierotom, urodzonym w ciągu 300 dni po śmierci ojca, prawo do pobierania odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki służy od dnia następującego po dniu urodzenia.

3. Prawo do odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki nie służy sierotom, zrodzonym z małżeństwa zawartego po wypadku, który spowodował śmierć ojca.

4. W razie zawarcia związku małżeńskiego przed ukończeniem 18 lat sierota traci prawo do odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki, otrzymuje natomiast jednorazową odprawę w wysokości jednorocznej sumy tego odszkodowania.

§ 45. 1. Krewni wstępni w linii prostej, wnuki i rodzeństwo pracownika lub emeryta , który zmarł skutkiem nieszczęśliwego wypadku, uprawniającego do odszkodowania na podstawie § 42, mają prawo do odszkodowania w łącznej miesięcznej wysokości 20% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania (§ 42 ust. 3), jeżeli zmarły był ich jedynym żywicielem. Prawo to służy krewnym wstępnym od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu śmierci danego pracownika (emeryta) dopóty, dopóki nie uzyskają innych źródeł utrzymania, wnukom zaś i rodzeństwu od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu śmierci pracownika (emeryta) do dnia ukończenia 18 lat, o ile zaś wcześniej zostanie zawarty związek małżeński, to do dnia zawarcia tego związku.

2. Prawo do odszkodowania mają przede wszystkim rodzice, w braku zaś rodziców — dziadkowie. Jeżeli nie ma krewnych wstępnych, prawo do odszkodowania przysługuje wnukom, w braku zaś wnuków — rodzeństwu.

3. Sumę odszkodowania ustalonego w ust. 1 dzieli się między uprawnionymi osobami tych samych kategorii równomiernie.

4. Łączna suma odszkodowań krewnych wstępnych, wnuków i rodzeństwa wraz z sumą odszkodowań wdowy (§ 43) i sierot (§ 44) nie może przewyższać sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania (§ 42 ust. 3). Odszkodowania krewnych wstępnych wnuków i rodzeństwa wypłaca się o tyle, o ile odszkodowania wdowy i sierot nie wyczerpują całej sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania (§ 42 ust. 3).

§ 46. 1. Wypłatę odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki wstrzymuje się na okres przebywania uprawnionego ponad 6 miesięcy poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem, jeżeli Minister Skarbu udzieli zezwolenia na pobieranie tego odszkodowania.

2. Po ustaniu przyczyny, z powodu której wstrzymano na podstawie ust. 1 wypłatę odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki wznawia się wypłatę tego odszkodowania od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zgłoszono żądanie wypłaty.

§ 47. Osoby, pobierające odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki z mocy §§ 42, 43, 44 i 45, tracą również to prawo do odszkodowania w razie:

1) śmierci;
2) utraty obywatelstwa polskiego;
3) skazania wyrokiem sądowym prawomocnie na karę dodatkową utraty praw publicznych.

Rozdział 4.

Świadczenia dodatkowe.

§ 48. 1. W razie umieszczenia umysłowo chorego emeryta w zakładzie dla umysłowo chorych koszty utrzymania i leczenia ponosi P.K.P. (§§ 19 ust. 1 pkt 2, 36 i 37).

2. Jeżeli emeryta umieszczono w zakładzie prywatnym, mającym charakter przedsiębiorstwa zarobkowego, koszty utrzymania i leczenia ponosi P.K.P. do wysokości stawek, pobieranych przez zakłady, mające charakter publiczny.

§ 49. 1. Do korzystania z opieki lekarskiej mają prawo:

1) emeryci, pobierający zaopatrzenie emerytalne lub odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki — na równi z pracownikami, pozostającymi w służbie.
2) żony (mężowie) i dzieci emerytów, na które emeryt pobiera dodatek rodzinny (§ 39), tudzież wdowy i sieroty, pobierające zaopatrzenia wdowie lub sieroce albo odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki — na równi z rodzinami pracowników, pozostających w służbie.

2. Osoby, wymienione w ust. 1, nie mają prawa do opieki lekarskiej, jeśli mają prawo do innej opieki lekarskiej lub z innego tytułu.

3. Warunki korzystania przez emerytów lub rodziny i domowników oraz przez wdowy i sieroty po emerytach z bezpłatnego lub ulgowego przejazdu i przewozu środkami komunikacyjnymi, pozostającymi pod zarządem Ministerstwa Komunikacji. oraz z deputatu opałowego określi Minister Komunikacji.

§ 50. 1. Emeryt ma prawo do zwrotu udowodnionych kosztów przesiedlenia się z rodziną z miejscowości ostatniego zamieszkiwania przed dniem rozwiązania stosunku służbowego do innej miejscowości w granicach Rzeczypospolitej Polskiej według przepisów normujących należności pracowników P.K.P. w przypadkach przeniesienia, jeżeli dokona przesiedlenia w ciągu roku, licząc od dnia rozwiązania stosunku służbowego.

2. Prawo określone w ust. 1 służy wdowie, jeżeli zaś wdowa nie żyje — niepodzielnie sierotom po pracowniku, czy też po emerycie, który nie skorzystał z tego prawa, jeżeli osoby te mają prawo do zaopatrzenia na podstawie rozporządzenia niniejszego i jeżeli dokonają przesiedlenia w ciągu roku, licząc od dnia śmierci męża czy ojca.

3. Z prawa, służącego na podstawie paragrafu niniejszego, mogą uprawnieni skorzystać tylko jeden raz.

§ 51. W razie śmierci emeryta przyznaje się osobie, która poniesie koszty pogrzebu, zwrot tych kosztów, przy czym:

1) jeżeli koszty pogrzebu poniesie żona, dzieci lub rodzice, przyznaje się na pokrycie tych kosztów ryczałt w wysokości trzymiesięcznego zaopatrzenia emerytalnego;

2) jeżeli koszty pogrzebu poniesie inna osoba, przyznaje się jej zwrot kosztów rzeczywiście poniesionych i udowodnionych, najwyżej jednak do wysokości określonej w pkt 1.

Rozdział 5.

Przepisy przejściowe.

§ 52. 1. Pracownikom, którzy w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego pełnili służbę na P.K.P., zalicza się do wysługi emerytalnej, osiągniętej na podstawie tego rozporządzenia, te okresy służby, pracy i studiów, które podlegały zaliczeniu na podstawie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, przy uwzględnieniu następujących zasad:

1) z czasu służby w b. państwach zaborczych uwzględnia się jedynie okresy rzeczywistej służby, okresów natomiast podlegających doliczeniu z tytułu korzystniejszego liczenia tej służby nie uwzględnia się z wyjątkiem okresów służby konduktorskiej i parowozowej, opłacanej półtorakrotną opłatą emerytalną, które zalicza się w wymiarze: każdy pełny rok jako 18 miesięcy; ułamki roku liczy się pojedyńczo;

2) służbę wojskową, pełnioną w b. państwie zaborczym z poboru, mobilizacji lub ochotniczo, bez względu na odmienne przepisy emerytalne danego państwa zaborczego, wlicza się do wysługi emerytalnej jedynie w przypadku, gdy pełniąca tę służbę osoba już w b. państwie zaborczym uzyskała charakter funkcjonariusza państwowego lub zawodowego wojskowego albo gdy po odbyciu służby wojskowej przeszła bezpośrednio do służby państwowej polskiej, cywilnej lub wojskowej bądź do służby w jednej z formacyj wojskowych uznanych przez Państwo Polskie;

3) za bezpośrednie przejście w rozumieniu pkt 2 uważa się wstąpienie do służby państwowej polskiej, cywilnej lub wojskowej, albo do służby w formacji wojskowej, uznanej przez Państwo Polskie przed upływem miesiąca od daty opuszczenia służby wojskowej w b. państwie zaborczym;

4) w przypadkach zasługujących na uwzględnienie Minister Komunikacji może wyrazić zgodę na zaliczenie służby, nie odpowiadającej wskazanemu powyżej warunkowi bezpośredniego przejścia.

2. Pracownikom, wymienionym w ust. 1, zalicza się do wysługi emerytalnej tylko te okresy służby, pracy i studiów, które zostaną zgłoszone na piśmie właściwej władzy (§ 7) w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego. Niezgłoszenie w powyżej oznaczonym terminie powoduje utratę prawa do zaliczenia tych okresów do wysługi emerytalnej.

3. Pracownicy, wymienieni w ust. 1, mają prawo żądać zaliczenia za opłatą do wysługi emerytalnej okresów, wyszczególnionych w § 4 ust. 4, oraz niepoliczalnych do wysługi emerytalnej okresów kolejowej służby państwowej, jako też służby kolejowej prywatnej, odbytej w jednym z byłych państw zaborczych. Należność za to zaliczenie oblicza się według przepisów § 4 ust. 5. Z powyższego prawa mogą uprawnieni skorzystać w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

4. Okresy ubezpieczenia w Kasie Emerytalnej dla robotników kolei państwowych w b. dzielnicy pruskiej i okresy ubezpieczenia w Kasie Pensyjnej dla robotników kolei państwowych na obszarze b. w. m. Gdańska zalicza się do wysługi emerytalnej przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego na zasadach podanych w ust. 1, jeżeli pracownik za te okresy nie podjął składek, nie pobiera renty, ani też nie podjął odprawy.

5. Każdy pełny rok służby w P.K.P., opłacony do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego półtorakrotną opłatą emerytalną, zalicza się do wysługi emerytalnej przy wymiarze zaopatrzenia jako 18 miesięcy. Ułamki roku liczy się pojedyńczo.

6. Każdy pełny rok służby w P.K.P., pełnionej do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego

w służbie konduktorskiej przy obsłudze pociągów i parowozowej, przy obsłudze parowozów, wagonów motorowych lub elektrowozów, nie opłaconej półtorakrotną opłatą emerytalną, zalicza się do wysługi emerytalnej przy wymiarze zaopatrzenia jako 14 miesięcy. Ułamki roku liczy się pojedyńczo.

7. Minister Komunikacji może zaliczyć bezpłatnie do wysługi emerytalnej, osiągniętej na podstawie rozporządzenia niniejszego, okres pracy zawodowej, zgłoszonej na mocy ustaw o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436) dla uzyskania dodatku za wysługę lat tym pracownikom, którzy do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego byli w etatowej służbie P. K. P. lub w polskiej służbie państwowej, najwyżej jednak jeden rok pracy zawodowej za każdy cały rok służby w Państwie Polskim, zaliczony do wysługi emerytalnej, jeżeli zaliczenia pewnego okresu pracy zawodowej nie dokonano już przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego. Nadto Minister Komunikacji może zaliczyć bezpłatnie do wysługi emerytalnej służbę pełnioną na kolejach na terytorium Śląska Cieszyńskiego od dnia 1 listopada 1918 r. do końca 1922 r. oraz służbę na terytorium państwa niemieckiego w czasie od dnia 1 listopada 1918 r. do dnia 10 stycznia 1920 r.

8. Osobom, które w dniu 1 września 1939 r. były na służbie w P.K.P. lub we „Francusko-Polskim Towarzystwie Kolejowym“ Spółka Akcyjna w Paryżu, kolei Herby Nowe — Gdynia z odnogą Siemkowice — Częstochowa w charakterze pracownika etatowego, stałego lub praktykanta (stosunek publiczno-prawny) zalicza się do wysługi emerytalnej te okresy, które podlegały zaliczeniu na podstawie przepisów emerytalnych, jakimi były objęte w dniu 1 września 1939 r. przy uwzględnieniu zasad ust. 1. Przepis ten stosuje się również do pracowników, którzy w dniu 1 września 1939 r. byli funkcjonariuszami państwowymi stałymi lub prowizorycznymi (stosunek publiczno-prawny), a którzy w okresie od 22 lipca 1944 r. do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego wstąpili na służbę w P.K.P. i zostali mianowani pracownikami etatowymi lub przyjęci do służby przygotowawczej w charakterze kandydata.

§ 53. Do pracowników (emerytów, wdów), którzy w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego rozpoczęli już spłacanie składek podjętych z Kasy Emerytalnej jednego z b. państw zaborczych dla uzyskania zaliczenia do wysługi emerytalnej okresów przynależenia do tej Kasy, oraz do pracowników, którzy odebrali składki z funduszów emerytalnych kolei Koszycko-Bogumińskiej za okres przynależenia do tych funduszów przed dniem 1 listopada 1918 r., nie stosuje się postanowień § 4 ust. 5 o sposobie obliczania wysokości należności za zaliczenie. Pracownicy ci uiszczają za to zaliczenie należność w sumie równoważnej w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 77) sumie odebranej swego czasu tytułem zwrotu rzeczonych składek.

§ 54. Do emerytów, wdów i sierot, którzy nabyli prawo do zaopatrzeń i odszkodowań za nieszczęśliwe wypadki przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, stosuje się przepisy rozporządzenia niniejszego.

§ 55. Przepisów § 14 ust. 6 i 7 oraz § 16 ust. 4 nie stosuje się do przypadków, powstałych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

§ 56. Wdowa, której małżeństwo zostało sądownie rozłączone przed dniem wejścia w życie prawa małżeńskiego, przy czym mąż nie był obowiązany do utrzymywania żony, nie ma prawa ani do zaopatrzenia wdowiego, ani do odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki na podstawie rozporządzenia niniejszego (§§ 22 i 43).

§ 57. 1. Przepis § 4 ust. 3 stosuje się również do emerytów, którym wypłaca się zaopatrzenie emerytalne na podstawie rozporządzenia niniejszego, oraz wdów i sierot po tych emerytach, tudzież wdów i sierot po emerytach, zmarłych przed dniem 1 października 1945 r. Wynikające stąd uprawnienia służą od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu zgłoszenia tych okresów, nie wcześniej jednak, jak od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wejścia w życie rozporządzenia wydanego przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z właściwym ministrem o warunkach i trybie zaliczenia do wysługi emerytalnej okresów, przewidzianych w § 4 ust. 3.

2. Przepis § 14 ust. 11 stosuje się do przypadków wydalenia pracownika ze służby przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

§ 58. Pracownikom, którzy w dniu 1 września 1939 r. byli w służbie P.K.P. i mieli przed tym co najmniej 1 rok nieprzerwanej służby, albo też byli w innej służbie państwowej w charakterze funkcjonariuszów stałych lub prowizorycznych (stosunek publiczno-prawny), może być zaliczony do wysługi emerytalnej okres od pierwszego września 1939 r. do dnia ponownego ich wstąpienia (powołania) lub przyjęcia na służbę na warunkach i zasadach, określonych rozporządzeniem Rady Ministrów.

§ 59. 1. Zaopatrzenia emerytalne, wdowie, sieroce i odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki, które zostały przyznane i wymierzone na podstawie przepisów emerytalnych, obowiązujących przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, przerachowuje się, począwszy od dnia 1 października 1945 r. na podstawie niniejszego rozporządzenia.

2. Podstawę wymiaru zaopatrzenia emerytalnego, wdowiego, sierocego i odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki, która została ustalona na sumę, obliczoną od grupy uposażenia według ustawy o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr 116, poz. 924), kategorii płacy według rozporządzeń Ministra Kolei Żelaznych z dnia 14 grudnia 1923 r. o uposażeniu nieetatowych stałych dziennie płatnych pracowników kolejowych (Dz. U. R. P. Nr 137, poz. 1142 i 1143) i grupy uposażenia albo kategorii płacy według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 24) ustala się, począwszy od 1 października 1945 r., na sumę, obliczoną od grupy uposażenia według rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 listopada 1945 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 309), która według niżej zamieszczonej tabeli odpowiada grupie uposażenia lub kategorii płacy, od której obliczono sumę, stanowiącą podstawę wymiaru zaopatrzenia emerytalnego, wdowiego, sierocego albo odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki:

1	2	3	4
Grupa uposażenia bez względu na szczebel według ustawy z 9. X. 1923 r. (Dz.U. R.P.Nr 116, poz. 924)	Kategoria płacy bez względu na szczebel wg. rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z 14. 12. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr 137, poz. 1142 i 1143)	Grupa uposażenia lub kategoria płacy (w ułamku) wg. rozp. Rady Ministrów z 1. 1. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 24)	Grupa uposażenia wg. rozporządzenia Rady Ministrów z 2.XI.1945 r (Dz. U. R.P. Nr 55, poz. 309)
		1	1 szczebel a
IV		2	2 „ a
V		3	3 „ a
		4	4 „ a
VI		5	5 „ a
		6	6 „ a
VII		7	7 „ a
VIII		8	8 „ a
IX		9/1	9 „ a
X	1	10/2	10 „ a
XI—XII—XIII	2—3—4	11/3—12/4	11 „ a
XIV—XV—XVI	5—6—7—8	13/5—14/6	12 „ a

§ 60. 1. Osoby, pobierające na podstawie rozporządzenia niniejszego zaopatrzenie emerytalne, wdowie, sieroce lub odszkodowanie za nieszczęśliwe wypadki, mogą być poddane badaniu weryfikacyjnemu, czy zachowanie się weryfikowanego w okresie okupacji było nienaganne pod względem obywatelskim.

2. Postępowanie weryfikacyjne przeprowadzają komisje weryfikacyjne, przewidziane w § 84 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 listopada 1945 r. o służbie na Polskich Kolejach Państwowych (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 299).

3. Na wniosek komisji weryfikacyjnej Minister Komunikacji może wstrzymać czasowo lub na stałe wypłatę zaopatrzenia.

4. Na wniosek wydany we wznowionym postępowaniu przez komisję weryfikacyjną Minister Komunikacji może przywrócić wypłatę zaopatrzenia.

Rozdział 6.

Przepisy końcowe.

§ 61. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Komunikacji.

§ 62. 1. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 października 1945 r.

2. Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc obowiązującą:

1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. o zaopatrzeniu emerytalnym i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 74) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1935 r. o zmianie niektórych prze-

pisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego i odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 594), rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 1938 r. o zmianie niektórych przepisów dotyczących zaopatrzenia emerytalnego i odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 176);

2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1934 r. o przyznaniu pracownikom przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" prawa wyboru zaopatrzeń i o dodatku do zaopatrzeń (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 475);

3) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1932 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" i o zaopatrzeniu pozostałych po tych pracownikach wdów i sierot oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki (Dz. U. R. P. Nr 61, poz. 577) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 1933 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1932 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" i o zaopatrzeniu pozostałych po tych pracownikach wdów i sierot oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 359) w tym zakresie, w jakim zachowały one swą moc w myśl §§ 48 i 51 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. o zaopatrzeniu emerytalnym i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 74), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1935 r. o zmianie niektórych przepisów , dotyczących zaopatrzenia emerytalnego i odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 594), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 1938 r. o zmianie niektórych przepisów dotyczących zaopatrzenia emerytalnego i odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 176)

Prezes Rady Ministrów:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Komunikacji:

Jan Rabanowski

Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 29 sierpnia 1946 r. Nr 38, poz. 231).

183

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

z dnia 27 czerwca 1946 r.

w sprawie utworzenia Komisji Rewizyjnej Skarbu Państwa.

1. Tworzy się przy Departamencie Budżetowym Ministerstwa Skarbu Komisję Rewizyjną Skarbu Państwa dla przedsiębiorstw, instytucji i funduszów państwowych, rozliczających się centralnie z budżetem w ramach zatwierdzanych planów finansowo-gospodarczych.

2. Minister Skarbu wyda regulamin działalności Komisji.

Prezes Rady Ministrów:

(—) Edward Osóbka-Morawski

(Przedruk z Monitora Polskiego z dnia 4 września 1946 r. Nr 84, poz. 157).

184

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 30 sierpnia 1946 r. L. D. II. 11489/8/46.

w sprawie spisu majątku ruchomego opuszczonych i poniemieckich instytucyj kredytowych.

Do
Zarządcy Okręgowego
Obyw. . . . . . .
w . . . .
Narodowy Bank Polski

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości Obywatela, że Prezes Rady Ministrów wydał w porozumieniu z Ministrami: Ziem Odzyskanych i Skarbu w dniu 11 lipca 1946 r. rozporządzenie w sprawie zbywania niektórych ruchomości opuszczonych

i poniemieckich (Dz. U. R. P. z dnia 30 lipca 1946 r. Nr 33, poz. 206).

W związku z powyższym rozporządzeniem Ministerstwo prosi Obywatela o spowodowanie sporządzenia w najkrótszym czasie przez wszystkie instytucje kredytowe znajdujące się na terenie podległego Obywatelowi Zarządu Okręgowego spisów majątku ruchomego opuszczonych i poniemieckich instytucyj kredytowych (wraz z odpisami dla Ministerstwa Skarbu). Spisy te winny obejmować zarówno ruchomości biurowe, jak i urządzenia domowego oraz wszelkiego rodzaju sprzęt i maszyny, o ile przedmioty te stanowią własność poniemiecką.

Cały zebrany w ten sposób materiał zechce Obywatel przekazać Okręgowemu Urzędowi Likwidacyjnemu, gdyż ten ostatni zgodnie z § 2 pkt 1 omawianego rozporządzenia powołany jest do zbywania ruchomości tym rozporządzeniem objętych.

Z dalszych przepisów rozporządzenia wynika, iż pierwszeństwo kupna ruchomości przysługuje ich dotychczasowym posiadaczom, pożądaną rzeczą byłoby więc poinformowanie zainteresowanych instytucyj kredytowych, by o ile zamierzają nabyć ruchomości, zgłosiły do Okręgowego Urzędu Likwidacyjnego odpowiednie wnioski.

Po uiszczeniu całkowitej należności, Okręgowy Urząd Likwidacyjny zgodnie z § 24 rozporządzenia wyda nabywcy zaświadczenie, stwierdzające, kto, jakie przedmioty i za jaką cenę nabył.

Ministerstwo prosi o przesłanie do Departamentu Obrotu Pieniężnego dokładnych danych o przejęciu tą drogą na własność przez poszczególne instytucje kredytowe poniemieckiego majątku ruchomego z podaniem rodzaju przejętych przedmiotów ruchomych i ustalonych sum kupna.

Zastępca Dyrektora Departamentu:

Wł. Szmidt

185

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 3 lipca 1946 r. L. D. V./4-5/2/46 (Nr 431)

w sprawie udzielania odroczeń i rat w spłacie należności w nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego oraz stosowania umorzeń w tym podatku.

Do

Ob. Ob. Dyrektorów Izb Skarbowych

Ministerstwo Skarbu w związku z art. 7 i art. 11 dekretu z dnia 13 kwietnia 1945 r. o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 72) zarządza, jak następuje:

I. *Odroczenia i raty w spłacie należności w nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego.*

1) Art. 10 ust. (2) dekretu z dnia 13 kwietnia 1945 r. o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego postanawia, iż zapłata podatku ma się odbyć jednorazowo w przeciwnym przypadku grozi przepadek mienia na rzecz Skarbu Państwa. Zważając, iż większość podatników lojalnie chce płacić podatek, lecz chwilowo ze względów gospodarczych nie jest w stanie bez uszczerbku finansowego uiścić jednorazowo w całości podatku oraz, że zachodzić mogą wypadki, iż podatek będzie wynosił 75% majątku opodatkowanego, a zapłata podatku w terminie ustawowym bez złej woli podatnika może napotkać na trudności — Ministerstwo Skarbu upoważnia Ob. Ob. Dyrektorów Izb Skarbowych do udzielania odroczeń i rat w spłacie nadzwyczajnego podatku od wzbogacenia wojennego pod warunkiem, że ulgi te będą stosowane w przypadkach wyjątkowych, gospodarczo uzasadnionych i zasługujących na szczególne uwzględnienie. Odroczeń terminu płatności i rozkładania na raty należności podatkowych mogą Ob. Dyrektorzy udzielać do kwoty 500.000 zł., na okres czasu nie przekraczający 5-ciu miesięcy, licząc od ustawowego terminu płatności. Ministerstwo Skarbu jednakże podkreśla, że powyższych ulg w żadnym razie nie należy udzielać tym podatnikom, których wzbogacenie nastąpiło skutkiem działalności spekulacyjnej, bądź w drodze gospodarczej współpracy z okupantem.

2) Urzędy skarbowe (rewizyjne) nie będą w ogóle udzielały we własnym zakresie działania ulg w powyższych należnościach, lecz podania do nich wnoszone będą bezzwłocznie przedkładały z wnioskami Izbom Skarbowym do rozpatrzenia.

Ministerstwo Skarbu zaznacza, że podania o odroczenie terminu płatności lub rozłożenie na raty należności podatkowych przekraczających kwotę 500.000 zł oraz, gdy podatnicy proszą o przyznanie ulg na okres czasu ponad 5 miesięcy, Izby Skarbowe będą przedkładały wraz z wnioskami Ministerstwu Skarbu do decyzji.

II. Umarzanie należności w nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego.

Umorzenie należności w nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego może nastąpić tylko w przypadkach *bezwzględnej nieściągalności* zarówno z majątku opodatkowanego, jak i z innego majątku należącego do podatnika i tylko po uprzednim stwierdzeniu niemożności ściągnięcia podatku w trybie art. 9 dekretu. Ministerstwo Skarbu poleca, aby urzędy skarbowe (rewizyjne) nie stosowały we własnej kompetencji powyższych ulg, lecz sprawy te przedkładały wraz z wnioskami Izbom Skarbowym do decyzji. Umorzenie jednak należności przekraczającej kwotę zł 100.000 w samej należności głównej, wymaga zgody Ministerstwa Skarbu.

III. W związku z art. 11 ust. (2) dekretu o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że w przypadkach zamiany grzywny z ust. (1) tegoż artykułu na areszt zastępczy w razie niemożności ściągnięcia grzywny, mają zastosowanie przepisy art. 199 pkt e i art. 200 ordynacji podatkowej. W sprawie trybu postępowania przy zamianie grzywny na pracę przymusową, wydane zostanie oddzielne zarządzenie.

za Ministra Skarbu

Podsekretarz Stanu:

T. Dietrich

186

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 20 sierpnia 1946 r. L. D. V. 1-2/78/46 (Nr 452)

w sprawie kontroli uprawnień przemysłowych podatników.

Do

Izb Skarbowych i Urzędów Skarbowych

(Rewizyjnych).

W związku z uchwałą Poselskiej Komisji Skarbowo-Budżetowej, powziętą na posiedzeniu w dniu 17 kwietnia 1946 r., w sprawie kontroli uprawnień przemysłowych podatników — Ministerstwo Skarbu zarządza, aby Urzędy Skarbowe (Rewizyjne) udostępniły właściwym miejscowo władzom przemysłowym I instancji materiały co do wydanych na rok podatkowy 1946 podatnikom — zgodnie z przepisami Działu II dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 3, poz. 23) — kart rejestracyjnych; w tym celu wymienione urzędy porozumieją się z władzami przemysłowymi I instancji co do technicznej strony sporządzenia wykazów wykupionych na rok 1946 kart rejestracyjnych; w przypadkach specjalnych trudności w sporządzeniu przez władze przemysłowe tych wykazów, Urzędy Skarbowe (Rewizyjne) mogą sporządzić je we własnym zakresie i przekazać zainteresowanym władzom przemysłowym.

Zarazem Ministerstwo Skarbu zarządza, aby u osób, zgłaszających się do Urzędów Skarbowych (Rewizyjnych) o nabycie kart rejestracyjnych, urzędy sprawdzały, czy osoby te posiadają uprawnienia na prowadzenie przemysłu, handlu, rzemiosła lub zajęcia, nadane przez władze przemysłowe w trybie prawa przemysłowego, a zatym, czy dane podane przez zainteresowanych w rubryce 10 druku „Zgłoszenie w sprawie nabycia karty rejestracyjnej" odpowiadają istotnie stanowi faktycznemu. W tym celu Urzędy Skarbowe (Rewizyjne) wykorzystywać będą zawiadomienia o nadanych uprawnieniach przemysłowych, udzielane przez władze przemysłowe Urzędom Skarbowym (Rewizyjnym) zgodnie z ustępem przedostatnim art. 136 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 468) oraz zgodnie z ust. 3 art. 113 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 174).

W przypadku stwierdzenia, że ubiegający się o wydanie karty rejestracyjnej podatnik nie posiada uprawnienia przemysłowego, należy mu wydać kartę rejestracyjną, zawiadamiając o braku uprawnienia przemysłowego właściwą władzę przemysłową I instancji.

Podsekretarz Stanu:

T. Dietrich

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Z MINISTERSTWA SKARBU

KOMUNIKAT

w sprawie warunków wykonania zamówień i cennika wyrobów typowych produkowanych w warsztatach Mennicy Państwowej.

Podaje się do wiadomości warunki wykonania zamówień oraz cennik wyrobów typowych produkowanych w warsztatach Mennicy Państwowej ważny od dnia 21 maja 1946 r.

WARUNKI WYKONANIA ZAMÓWIEŃ.

Mennica Państwowa zakresem swej działalności obejmuje prócz wybijania monet: wyrób pieczęci urzędowych, wyrób przedmiotów, służących do zabezpieczeń urzędowych, oraz wyrób znaczników do urzędowego znakowania przedmiotów z metalu i drzewa (sztance do plombownic, znaczniki probiercze, cechowniki i t. p.).

Ponadto Mennica przyjmuje zamówienia na wykonanie wszelkich przedmiotów artystyczno-grawerskich, przedmiotów tłoczonych w metalu i przedmiotów artystyczno-odlewniczych (medale, plakiety, znaczki i t. p.). Odrębnym działem produkcji Mennicy jest wyrób wszelkiego rodzaju stempli kauczukowych.

Z powodu wielkich zniszczeń budynków fabrycznych i maszyn, dokonanych przez okupanta, wyrób przedmiotów *tłoczonych i odlewniczych* odbywa się przejściowo w skali ograniczonej.

Zamówienia na wykonanie *pieczęci urzędowych* dokonywać mogą tylko władze naczelne oraz władze, urzędy i instytucje *podległe bezpośrednio* władzom naczelnym (władze II instancji), a to stosownie do postanowień § 17 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dn. 28.VI.1928 r. o pieczęciach urzędowych (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 593).

Przedmioty służące do nakładania zabezpieczeń i znaków urzędowych oraz znaczniki probiercze wykonywane są jedynie na zamówienie *właściwych* władz.

Ceny wykonania przedmiotów typowych objęte są cennikiem i obowiązują od daty jego ważności.

Ceny i warunki wykonania wszelkich innych przedmiotów — do indywidualnego omówienia ustnie lub w drodze korespondencyjnej.

O ile nie umówiono inaczej, rachunki za wykonane zamówienia płatne są w Kasie Mennicy przy odbiorze zamówienia.

Wysyłkę zamówień zamiejscowych uskutecznia się zasadniczo za pobraniem pocztowym z doliczeniem kosztów opakowania portoriów.

We wszystkich innych wypadkach należności z rachunków Mennicy płatne są *najpóźniej w ciągu 14 dni,* licząc od daty ich wystawienia.

Wobec masowego napływu zamówień na wykonanie pieczęci urzędowych w obecnym okresie powojennym, zaleca się dokonywanie zamówień *zbiorowych* na pieczęcie o podobnym brzmieniu tekstu (dla szkół powszechnych, zarządów gminnych, sądów, urzędów stanu cywilnego i t. p.), co wpłynie na przyśpieszenie terminu wykonania.

Otrzymane zamówienia Mennica wykonuje w kolejności ich wpływu, a przeciętny termin wykonania drobnych zamówień waha się w granicach od 10 do 30 dni. Jednakże z przyczyn wyżej podanych Mennica w okresie przejściowym nie przyjmuje odpowiedzialności za zwłokę w wykonaniu zamówień, o ile ścisłe dotrzymanie terminu nie zostało uprzednio omówione.

Władze uprawnione do zamawiania pieczęci urzędowych proszone są o uprzednie ścisłe badanie tekstów napisów na pieczęciach, o dokonywanie potrzebnych skrótów i oznaczenie życzonych cech.

Mennica Państwowa mając wieloletnie doświadczenie w dziedzinie produkcji na wstępie określonej i dysponując wysoko kwalifikowanym personelem, przyjmuje odpowiedzialność za ścisłość i poziom technicznego wykonania zamówień zgodnie z treścią zlecenia wzgl. złożonych rysunków.

W stosunkach prywatno-prawnych właściwymi do rozstrzygania sporów są sądy powszechne w m. st. Warszawie.

CENNIK WYROBÓW TYPOWYCH PRODUKOWANYCH W WARSZTATACH MENNICY PAŃSTWOWEJ

ważny od dnia 21 maja 1946 r.

L. p.	Nazwa przedmiotu	Cena jednostkowa złotych	Uwagi
1.	Pieczęć do tuszu ręczna okrągła z godłem państwowym, tekst dwuwierszowy na otoku o średn. 46, 39 i 36 mm.	1.100	
2.	Pieczęć do tuszu ręczna okrągła z godłem państwowym, tekst jednowierszowy na otoku o średn. 46, 39 i 36 mm.	750	
3.	Pieczęć do tuszu ręczna, okrągła z godłem państwowym o średnicy 20 mm (do legitymacyj, czeków i t. p.)	600.	
4.	Pieczęć okrągła do laku z godłem państwowym o średn. 30 mm.	400.	
5.	Pieczęć do tuszu ręczna, owalna, 6-cio lub 8-miokątna z godłem państw. o wymiarach 45 × 36 mm., 40 × 32 mm. i 35 × 28 mm.	825.	
6.	Pieczęć do tuszu ręczna, owalna, 6-cio lub 8-miokątna z godłem państwowym o wymiarze 25 × 20 mm.	660.	
7.	Pieczęć do laku z godłem państwowym owalna o wymiarze 30 × 24 mm.	440.	
8.	Datownik stalowy	1.930.	od 1.X.1946 r. zł. 2.150
9.	Sztance do plombownic płaskie za parę	350.	
10.	Sztance do plombownic z odciskiem wklęsłym za parę	450.	
11.	Sztance do plombownic z „kołnierzem" za parę	650.	
12.	Klisze stalowe dla P. M. T. dwustronne	2.500.	
13.	Klisze stalowe dla P. M. T. jednostronne	1 300.	
14.	Klisze stalowe dla P. M. T. jednostronne ze specjalnym odciskiem	ceny do umowy	
15.	Pierścień stalowy dla potrzeb P. M. T.	800.	
16.	Rdzeń do lakownicy dla P. W. W.	600.	
17.	Stempel do wypalania na drzewie z godłem państwowym	650.	
18.	Cechownik stalowy z godłem państwowym do cechowania metali	800.	
19.	Stemple suche do tłoczenia w papierze z godłem państwowym bez względu na tekst za parę	2.000.	
20.	Prasa dwuramienna do tłoczenia suchych stempli	6.000.	
21.	Facsimile wykonane w metalu	800 do 1.200.	zależnie od rodzaju podpisu
22.	Uchwyt metalowy (skrzydełkowy) do pieczęci kieszonkowych (prócz normalnej ceny pieczęci)	500.	
23.	Futerał aluminiowy do pieczęci kieszonkowych	250.	
24.	Stemple kauczukowe za wiersz	60.	od 1.X.1946 r zł. 45

KOMUNIKAT

o zaginięciu pokwitowań kasowych.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, że w okręgu Izby Skarbowej w Kielcach, w Kasie 2 Urzędu Skarbowego w Kielcach zaginęły dwa pokwitowania kasowe z dziennika specjalnego Nr 1 z odbitkami tychże ser. A. N. 48156a i ser. A. N. 48214b, które równocześnie unieważnia się.

KOMUNIKAT

o zagubieniu bloku pokwitowań kasowych.

Ministerstwo Skarbu unieważnia zagubiony blok pokwitowań kasowych Nr 4, wzór 797 Min. Skarbu od Nr 851601 do Nr 851700.

KOMUNIKAT

o zaginięciu bloku pokwitowań kasowych.

Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że w okręgu Izby Skarbowej w Łodzi w Urzędzie Skarbowym w Łęczycy zaginął blok pokwitowań kasowych wzór Nr 5 na podatek zryczałtowany, zaopatrzony kolejnymi numerami od 30151 do 30200.

Zagubiony blok pokwitowań niniejszym unieważnia się.

KOMUNIKAT

o zaginięciu pieczęci urzędowej.

Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że w okręgu Izby Skarbowej w Szczecinie w Urzędzie Skarbowym w Drawsku zaginęła pieczęć urzędowa (kauczukowa) o średnicy 20 mm i napisem w otoku: „Urząd Skarbowy w Drawsku".

Zagubioną pieczęć niniejszym unieważnia się.

OGŁOSZENIE.

„ROLNIK" w Ostrzeszowie Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością ograniczoną ogłasza, że uchwałą Walnego Zgromadzenia z dn. 25 maja 1945 r. zmieniono odpowiedzialność ograniczoną na udziałami przez usunięcie odpowiedzialności dodatkowej w wysokości 5-krotnej udziałami. Spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty, potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych. Wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę.

Cena numeru niniejszego zł 27.—. **Prenumerata miesięczna zł. 30.—**

Redakcja i Administracja „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu", Warszawa, ul. Wileńska 2/4.

Prenumeratę należy wpłacać na konto czekowe Ministerstwa Skarbu w P.K.O. Nr. 2.000, podając: cel wpłaty (prenumerata Dziennika Urzędowego Min. Skarbu), nazwę instytucji wpłacającej względnie nazwisko i imię wpłacającego, adres oraz miesiąc, którego wpłata dotyczy. Wysyłkę egzemplarzy dokonuje się po otrzymaniu wpłaty.
Ogłoszenia: za 1 milimetr szerokości 1 szpalty zł 6.—

Druk. „AUTOMA", Warszawa, Wileńska 7.